

Volem ser Holanda...

Als Països Baixos la desocupació juvenil és molt baixa perquè s'afronta amb una determinació exemplar

ARTUR
Mas

Just ara apareixen noves dades sobre l'atur juvenil quan, de la mà del partit holandès D66, Convergència acaba de concloure un estudi sobre com afronten els Països Baixos la desocupació juvenil. El nostre interès per Holanda té a veure amb el fet que, mentre que nosaltres tenim els índexs més alts d'atur juvenil de la Unió Europea, ells tenen els més baixos.

Les xifres amb què treballàvem quan vam iniciar el projecte eren les del primer trimestre del 2009. Els Països Baixos tenien un 6% d'atur juvenil. Catalunya, un 36,2%. En el primer trimestre del 2010 ja hem arribat al 40,01%, un creixement increïble si es té en compte que el 2007, just abans de la crisi, Catalunya només en tenia un 13,23%. Definitivament, no som els Països Baixos del Mediterrani que alguns dels nostres pròxims havien somiat.

Un cop constatat l'abisme que ens separava d'Holanda, he volgut seguir de prop el progrés del treball i saber les raons d'aquest immens gap. El nostre atur, és una cosa sabuda, té a veure amb un sistema productiu -amb excessiva promoció immobiliària- que s'ha col·lapsat amb la crisi. El seu creixement desbocat també té a veure, i així mateix és una cosa sabuda, amb la falta de reacció dels governs dels presidents Zapatero i Montilla.

MÉS ENLLÀ d'això, Holanda té molt poca desocupació juvenil perquè hi lluita en contra amb una determinació que és digna de ressaltar. Una legislació, àmpliament compartida, impulsa els aturats a formar-se en noves habilitats, a buscar feina i a no perpetuar-se en

el cobrament de subsidis. Agències públiques dedicades al treball social es disputen fons públics en funció dels seus resultats. Els treballadors socials tenen importants incentius econòmics per cada un dels aturats que aconsegueixen que deixin de ser-ho. Avui, a la immensa ciutat de Rotterdam hi ha 4.300 aturats d'entre 18 i 27 anys. Tots estan perfectament localitzats, se sap de les seves singularitats i possibilitats. Tots, amb o sense estudis, holandesos, immigrants o fills d'immigrants, amb o sense família, alguns amb problemes de drogues o familiars, tindran un entrenador que els orientarà perquè encarin la seva vida cap a l'ocupació.

Si el diferencial d'atur entre Holanda i Espanya-Catalunya és tan diferent, té sobretot a veure amb el fet que ells tenen un sistema educatiu de gran qualitat i molt orientat a inserir els joves en el mercat, mentre que nosaltres tenim un sistema en general poc preocupat pel mercat laboral.

Els diferents informes PISA avalen els bons resultats del sistema educatiu holandès enfront del nostre. En matemàtiques, els Països Baixos estan en tercera posició; en ciències, en el sisè. Espanya està en la posició 23 en els dos àmbits. Catalunya, si computés, estaria una mica més bé que el rànquing general espanyol, però no gaire. No són les úniques dades en què anem en-

A Catalunya tenim el triple d'universitaris que d'estudiants de FP, i això no casa amb el mercat

darrerrits. En l'economia global, el coneixement de llengües -peculiarment de l'anglès- resulta essencial. Segons xifres oficials de la Unió Europea, els Països Baixos són, amb Suècia i Dinamarca, els que tenen un nivell més alt d'anglès. Nosaltres anem al vagó de cua amb Itàlia, Polònia, Romania i Bulgària. Sent, com som, un país turístic, el tema resulta especialment greu.

A les escoles holandeses, lluny de l'esperit poc exigent que de vegades regna a les nostres, es valora l'esforç

dels estudiants. I això no suposa ni fracàs ni abandonament escolar. Allà, la formació professional té tot el prestigi. En diuen Educació Secundària Preparatòria Aplicada (o, per les seves sigles en holandès, VMBO) i la cursen més del 60% dels holandesos d'entre 12 i 16 anys. Un percentatge important estudia enginyeries i en universitats politècniques, de manera que molt pocs entren en el que nosaltres entenem pròpiament com a universitat.

MOLT LLUNY, doncs, del nostre model, ja que tenim el triple d'universitaris que d'estudiants de FP, i això fa que tinguem multitud de llicenciats en diverses matèries en atur, però que freqüentment ens faltin tècnics ben formats per a alguna de les nostres fàbriques. Una situació que és lògica que succeeixi perquè, més enllà de les declaracions, la nostra formació professional, a l'haver-hi repartides les seves competències entre els departaments de Treball i d'Educació, no és prioritària per a cap dels dos i, d'aquesta manera, els resultats són descoratjadors. L'any 2009, només el 54% dels alumnes de grau mitjà es van graduar, mentre que el 2003 van ser el 71%. I tan greu com això: en aquest curs, en plena crisi, 2.500 persones s'han quedat sense poder estudiar FP per falta de places. La bondat d'estudiar FP per a la inserció no només l'acrediten els holandesos. A Catalunya, gairebé un 90% dels que tenen un graduat professional troben feina, i superen en molt el percentatge dels llicenciats.

Alguns semblen resignats enfront d'aquestes xifres. Nosaltres, no obstant, no podem resignar-nos amb un problema que frustra expectatives de la nostra joventut i malmet per a la nostra economia una força i una creativitat increïbles. Però ho farem. =

President de Convergència i Unió.